

Anlaşmanın İmza Tarihi : 07/07/1994
Resmi Gazete Tarihi : 15/09/1997
Resmi Gazete No : 23111
Yürürlük Tarihi : 17/09/1997
Uygulama Tarihi : 01/01/1998

**BULGARİSTAN CUMHURİYETİ İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI
BULGARİSTAN CUMHURİYETİ VE TÜRKİYE CUMHURİYETİ**

Karşılıklı menfaatler çerçevesinde ekonomik işbirliğini geliştirmek ve teşvik etmek amacıyla gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1

Kişilere İlişkin Kapsam

Bu Anlaşma Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

Kavranan Vergiler

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, her bir Akit Devlette veya politik alt bölümlerinde ya da mahalli idarelerinde gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile ücretin veya maaşın toplam tutarı üzerinden teşebbüsler tarafından ödenen vergiler ve bunun yanı sıra sermaye değer artış kazançlarına uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Türkiye'de:

- i) gelir vergisi;
- ii) kurumlar vergisi; ve
- iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı; (Bundan böyle "Türk Vergisi" olarak bahsedilecektir).

b) Bulgaristan'da:

- i) toplam gelir üzerinden alınan vergi;
- ii) kazanç üzerinden alınan vergi; (Bundan böyle "Bulgar Vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Bu Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut

vergilerle ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri sözkonusu değişiklikten sonraki uygun bir süre içinde birbirlerine bildireceklerdir. Mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin belirlenmesinde tereddüt doğması halinde Akit Devletlerin yetkili makamları 24 üncü madde hükümlerini dikkate alarak birbirleri ile danışabilirler.

Madde 3

Genel Tanımlar

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe:
  - a) "Türkiye" veya "Bulgaristan" terimi; Türkiye Cumhuriyeti'nin veya Bulgaristan Cumhuriyeti'nin egemenlik alanını ve karasularını bunun yanı sıra uluslararası hukuka uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin veya Bulgaristan Cumhuriyeti'nin egemenlik hakkına veya hukuki yetkisine sahip olduğu, kıta sahanlığını ve münhasır ekonomik bölgeyi ifade eder;
  - b) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye Cumhuriyeti veya Bulgaristan Cumhuriyeti anlamına gelir;
  - c) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan vergiler anlamına gelir;
  - d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirket dahil bir hükmi şahsı ve diğer herhangi bir kişiliği kapsar;
  - e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kişilik anlamına gelir;
  - f) "Kayıtlı merkez" terimi, Türkiye veya Bulgaristan Ticaret Kanunlarına göre tescil edilen kanuni ana merkez anlamına gelir;
  - g) "Vatandaş" terimi:
    - i) bir Akit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi;
    - ii) bir Akit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı veya derneği, ifade eder.
  - h) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin bir mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin bir mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;
  - i) "Yetkili makam" terimi:
    - i) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya yetkili temsilcisini;
    - ii) Bulgaristan'da, Maliye bakanını veya yetkili temsilcisini ifade eder;
  - j) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca Türkiye veya Bulgaristan sınırları içinde yapılan gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere bir Türk veya Bulgar teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder.
2. Bir Akit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış her terim, Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

**Madde 4
Mukim**

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez (kayıtlı merkez), yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan herhangi bir kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla, bir gerçek kişi her iki Akit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) Bu kişi, daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Akit Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla, gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devletin bir mukimi olarak kabul edilecektir.

**Madde 5
İşyeri**

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atelye; ve

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesi yalnızca oniki ayı aşan bir süre devam ettiğinde bir işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) Teşebbüs olanaklarının yalnızca teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

- b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;
- c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;
- d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüs için mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;
- e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;
- f) Bir fuar veya sergide teşhirden sonra satışı yapılmak amacıyla bir mukimce sergilenen mal stoklarının elde tutulması ve;
- g) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca, a) ile f) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkraların hükümleriyle bağlı kalınmaksızın - 6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki acente dışında - bir kişi, bir Akit Devlette bir teşebbüs namına hareket ederse ve bu teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olup bu yetkisini mutaden kullanırsa, sözkonusu kişinin faaliyetleri 4 üncü fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu Devlette bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecek; ancak, anılan fıkra hükmü çerçevesinde işe ilişkin sabit bir yerden yürütülen faaliyetler, bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir.

6. Bir Akit Devletin bir teşebbüsü, diğer Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü gerekçesi ile bu diğer Akit Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol etmesi ya da onun tarafından kontrol edilmesi halinde bizatihi bu şirketlerden herhangi birisi diğerinin işyerini oluşturmayacaktır.

Madde 6

Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, her çeşit dalyanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesinden veya işletme hakkından doğan sabit ya da değişken ödemeler üstündeki hakları kapsayacak; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

Ticari Kazançlar

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, bu kazanç diğer Devlette, sadece işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere, vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu, bu işyerine her iki Akit Devlette de, eğer bu işyeri, aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüs ile tamamen bağımsız bir iş ilişkisinde bulursa idi elde etmesi beklenen kazanç ne ise, böyle bir kazanç atfedilecektir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amacı için yapılmış giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

Uluslararası Taşımacılık

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazanç, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bu maddenin 1 inci fıkra hükümleri, aynı zamanda bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

Bağımlı Teşebbüsler

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında

ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticari ve mali ilişkilerinde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birinde olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüslerinden birinin kazancına dahil ettiği ve vergilediği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen bu diğer Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda, bu ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler gözönünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Devletçe yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, eğer diğer Devlet bu düzenlemenin hukuki olduğu kanaatine varırsa sözkonusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapmak durumundadır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10 Temettüler

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu temettüler, temettüleri ödeyen şirketin mukimi olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettü elde eden kişi temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Temettü elde eden, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'u;

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15'i.

Bu fıkra hükümleri, içinden temettü ödemesi yapılan kazançlar yönünden şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra dağıtımını yapan şirketin mukimi olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri kapsar.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı, bu işyerinin bulunduğu Akit Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden de, bu maddenin 2 nci fıkrasına göre vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan gerçek temettü lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi yönünden, Bulgaristan'da

bulunan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci madde veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bu maddenin 4 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletten kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Akit Devlet, şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, sözkonusu temettülerin bu diğer Akit Devletin bir mukimine ödenmesi veya ödenen temettüler ile bu diğer Akit Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Akit Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Akit Devlette elde edilen gelir veya kazançtan oluşması durumu değiştirmez.

Madde 11**Faiz**

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faiz elde eden kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın,

a) Bulgaristan'da doğan ve Türkiye Hükümeti'ne veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na ödenen faizler Bulgaristan vergisinden muaf tutulacaktır.

b) Türkiye'de doğan ve Bulgaristan Hükümeti'ne veya Bulgaristan Milli Bankası'na ödenen faizler Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya kazancı paylaşma hakkını tanısın tanımasın devlet tahvillerinden, tahvil veya borç senetlerinden ve her nevi alaktan doğan gelir ile bu gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri kapsar.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan gerçek faiz lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Bulgaristan'da bulunan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci madde veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit

Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarının, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aşması halinde, bu madde hükümleri, yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda, fazla ödenen kısım, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilecektir.

Madde 12

Gayrimaddi Hak Bedelleri

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedeli elde eden kişi gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri, radyo veya televizyon yayınlarında kullanılan kayıtlar ve bantlar dahil olmak üzere edebi, sanatsal veya bilimsel çalışmaların her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanılması veya kullanım hakkı için veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgiler için veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanma hakkı için yapılan her türlü ödemeleri kapsar.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı bu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Bulgaristan'da bulunan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci madde veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit bir yere sahip olduğunda ve bu gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarının, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda

ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aşması halinde, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda fazla ödenen kısım, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilecektir.

Madde 13**Sermaye Değer Artış Kazançları**

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.
2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.
3. Uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca bu teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.
4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar yalnızca, elden çıkarmanın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, diğer Akit Devlette elde edilen ve bundan önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, elde etme ve elden çıkarma arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilecektir.

Madde 14**Serbest Meslek Faaliyetleri**

1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Akit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip olmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer kişi böyle bir sabit yere sahip olursa, gelir bu diğer Devlette, sözkonusu sabit yere atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.
2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15**Bağımlı Faaliyetler**

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği maaş, ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu

Devlette vergilendirilebilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde bir veya birden fazla seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren, namına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyeri veya sabit yer tarafından üstlenilmez ise

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

Müdürlere Yapılan Ödemeler

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

Sanatçı ve Sporcular

1. 14 üncü ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısının, müzisyenin veya sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalılmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Akit Devletler arasında yapılan kültür anlaşması çerçevesinde sanatçı veya sporcuların bir Akit Devlette icra ettikleri faaliyetlerden elde ettikleri gelire, bu Devlete yapılan ziyaretin diğer Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından önemli ölçüde desteklenmesi halinde 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır.

Madde 18

Emekli Maaşları

1. 19 uncu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ile sağlanan diğer benzeri menfaatler yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bu hüküm aynı zamanda, bir Akit Devlet mukimine ödenen ömür boyu gelirlere de uygulanacaktır.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, sosyal güvenlik sistemi ve uğranılan şahsi zararları tazmin etmek amacıyla, bir Akit Devlet veya politik alt bölümleri tarafından ödenen emekli maaşları ve sağlanan ömür boyu gelirler ile yapılan diğer devamlı veya arızı ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 19**Kamu Hizmeti**

1. Bir Devletin kendisine, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir kamu görevi dolayısıyla verilen hizmetler karşılığında, bir gerçek kişiye bu Akit Devlet, politik alt bölüm veya mahalli idaresi tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan yapılan ödemeler, emekli maaşları da dahil, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı olarak verilen hizmetlerle ilgili ödemelere ve emekli maaşlarına bu Anlaşmanın 15, 16 ve 18 inci maddelerinin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20**Öğrenciler ve Öğretmenler**

1. Bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçimini, öğrenimini veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak için, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devlette esas olarak öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesinin, iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için öğretim veya araştırma karşılığında, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergiden istisna edilecektir.

3. 2 nci fıkra hükümleri, araştırma karşılığında elde edilen gelire, bu araştırmaların esas olarak belirli kişi veya kişilerin özel menfaatleri amacıyla yapılması halinde uygulanmayacaktır.

Madde 21**Diğer Gelirler**

Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 22**Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Metodu**

Bir Akit Devlet mukimi, bu Anlaşma hükümlerine göre diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, ilk bahsedilen Devlet bu mukimin geliri üzerinden alınacak vergiden, bu diğer Devlette ödenen vergiye eşit

bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber her iki durumda da söz konusu mahsup, olayına göre bu diğer Devlette vergilendirilebilen gelir için mahsuptan önce hesaplanmış olan vergi tutarını aşmayacaktır.

Madde 23**Ayrım Yapılmaması**

1. Bir Akit Devletin vatandaşları diğer Akit Devlette bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 6 ncı fıkrası ve 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulaması hariç olmak üzere; bir Akit Devlet teşebbüsünce diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddi hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilen kazancının hesaplanmasında, bu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilecektir. Aynı şekilde, bir Akit Devlet mukimince diğer Akit Devletin bir mukimine aktedilen bir borç, bu teşebbüsün vergilendirilebilir servetinin belirlenmesinde, benzer koşullar altında, ilk bahsedilen Devletin bir mukimine ödenmiş gibi indirilebilir.

4. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, benzeri teşebbüslerin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

5. Bu hükümler, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılmayacaktır.

Madde 24**Karşılıklı Anlaşma Usulü**

1. Bir kişi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşmanın hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin milli hukukunda öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya bu kişinin durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, o zaman vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına başvurabilir.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkar bir çözüme ulaşamadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir

vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, bu Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Akit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir Komisyon kanalıyla yürütülebilir.

Madde 25

Bilgi Değişimi

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil olmak üzere, bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezasıyla, bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

- a) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;
- b) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
- c) herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlem ve bilgileri aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 26

Diplomat Hüviyetindeki Memurlar ve Konsolosluk Memurları

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27

Yürürlüğe Girme

1. Bu Anlaşma onaylanacak ve Akit Devletlerden her biri onaylama işlemlerinin tamamlandığını diğerine bildirecektir. Anlaşma, bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. Anlaşma hükümleri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler yönünden hüküm ifade edecektir.

Madde 28**Yürürlükten Kalkma**

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden biri tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Her bir Akit Devlet, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık dönemin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının sona ermesinden en az altı ay önce, diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

Bu durumda Anlaşma; fesih ihbarnamesinin verilmesini izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler yönünden hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar ve mühürlerini vazettiler.

İkişer nüsha olarak İngilizce dilinde Ankara'da 7 Temmuz 1994 tarihinde düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Bulgaristan Cumhuriyeti adına